

Osnovni principi na kojima se bazira razvoj organske poljoprivrede, a koji je postavila Međunarodna federacije pokreta za organsku poljoprivredu (IFOAM) na čijim se standardima zasniva i Zakon o organskoj proizvodnji i organskim proizvodima Republike Srbije su:

Princip zdravlja (organska poljoprivreda treba da održi i poveća zdravlje zemljišta, biljaka, životinja, ljudi i planete u celosti);

Princip ekologije (organska poljoprivreda treba da se zasniva na živim eko-sistemima i ciklusima, da radi sa njima, da ih podržava i pomogne njihovom održanju);

Princip pravednosti (organska poljoprivreda treba da se zasniva na poštenim odnosima prema opštem okruženju, prirodi i životu);

Princip negovanja i staranja (organskom poljoprivredom treba upravljati na oprezan i odgovoran način da bi se očuvalo zdravlje i blagostanje sadašnjih i budućih generacija i ekosistema).

Organski proizvod nastaje u kontrolisanoj proizvodnji bez upotrebe sintetičkih hemijskih sredstava, pesticida i đubriva. On trpi minimalan proces prerade pri čemu se ne koriste veštački dodaci ishrani, konzervansi, emulgatori ili neki tip zračenja, a sve u cilju očuvanja vrednosti hrane. Ovi proizvodi su naizgled isti kao i proizvodi koji na sebi nemaju oznaku „organsko“.

Ono što je naročito važno jeste i višestruko smanjen sadržaj ostataka zagađivača-pesticida, teških metala, u odnosu na konvencionalne proizvode; nije dozvoljena upotreba aditiva (kao pojačivača ukusa – natrijum glutaminati i dr.); ne sadrže konzervanse, emulgatore, veštačke boje, veštačke arome, antibiotike, hormone, lekove; upotreba GMO je zabranjena.

Iz ovoga se može zaključiti da je organska hrana higijenski ispravna i bezbedna hrana koja ima povećanu biološku i nutritivnu vrednost, a koja se ogleda kroz povećan sadržaj vitamina i minerala (kalcijuma, magnezijuma, gvožđa), omega 3 masnih kiselina i antioksidanata, odnosno povećan sadržaj proteina u pojedinim namirnicama.

Širom sveta je organska meksijska proizvodnja samouproteklej deceniji buhvaćenoviše od 26 miliona hektara uz konstantan rast u čišćapovršine organske proizvodnje u odnosu na površinu države. Najveći procenat u ovom trenutku beleže Lihtenštajn (27,3%) i Austrija (19,7%) dok su najvažniji uzgajivači organske hrane, koji buhvataju najveću površinu Velika Britanija, Nemačka i Italija.

Tendencija razvoja organske proizvodnje sve je izraženija u zemljama centralne i istočne Evrope (Češka, Slovačka i Poljska).

Za sada, od organskih animalnih proizvoda najveća je potrošnja „organskog mleka“. Može se reći da je „organsko mleko“ sve prisutnije u supermarketima većine zemalja Evropske unije. Za sada, najveća proizvodnja „organskog mleka“ je u Danskoj (15%), pri čemu je u

planu što skorije utrostručenje proizvodnje, dok se u Austriji oko 14% mleka dobija sa farmi organizovanih po konceptu samoodržive proizvodnje.

Cena organskog mleka je za 25 - 40% veća od cene mleka dobijenog u komercijalnoj proizvodnji. U skladu sa kampanjom o zdravom životu „organsko mleko“ je najveći prodor na tržištu obezbedilo u proizvodnji dečije hrane. Naime, svi vodeći proizvođači dečije hrane u svetu, prilažu sertifikat o poreklu komponenti, pri čemu potenciraju da u svakom pogledu po pitanju bezbenosti i kvaliteta proizvoda imaju oštrije kriterijume od nacionalnog standarda.

Prelazak iz konvencionalne u organsku proizvodnju zahteva određeno vreme, što zavisi od vrste, kategorije i opštih uslova gajenja životinja. Ovaj proces se odnosi kako na biljnu tako i na životinjsku proizvodnju. Naša zemlja ima velike potencijale za razvoj organskog stočarstva, a naročito za organski uzgoj preživara. Organsko stočarstvo i poljoprivreda, zapravo su i jedini mogući put razvoja u zonama nacionalnih parkova gde svaka intenzifikacija proizvodnje predstavlja faktor degradacije prirodnog ambijenta, a uvoz egzotičnih rasa faktor genetskog zagađenja prirodne zajednice.

Dodatno, geografski položaj Srbije na jugu Vojvodine i na Balkanu predstavlja okvir za međunarodnu podršku organskom razvoju. U ovom momentu plan razvoja organske proizvodnje predviđa da površine obuhvaćene ovim procesom 2020. godine obuhvate više od 20% teritorije Srbije. Ovo treba imati u vidu pri kreiranju plana ekonomskog razvoja zemlje.

Tekst: Katarina Pejić, Direct Media